

**Міністерство культури та інформаційної політики України
Комунальний вищий навчальний заклад
«Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки»
Дніпропетровської обласної ради»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчально-виховної
діяльності КВНЗ «Дніпропетровська
академія музики ім. М. Глінки» ДОР»

Віталій КАРАСЬ

«31» серпня 2023 року

**СИЛАБУС
НОРМАТИВНОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»**

Рівень вищої освіти – другий

Ступінь вищої освіти – Магістр

Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність – 025 «Музичне мистецтво»

Освітньо-наукова програма – «Музичне мистецтво»

**Д н і п р о
2 0 2 3**

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ. Навчальна дисципліна «Методологія наукових досліджень» є обов'язковим компонентом циклу гуманітарної підготовки здобувачів другого рівня вищої освіти «магістр». Актуальність предмета визначається необхідністю оволодіння теоретичними знаннями з питань методології наукових досліджень для застосовувати їх у практичній діяльності.

КОМПЕТЕНТНОСТІ. У межах курсу здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти формують загальні компетентності, передбачені освітньо-науковою програмою Дніпропетровської академії музики ім. М. Глінки.

Інтегральні:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі музичної професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій в теорії, історії музики, у педагогіці, виконавстві та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні:

ЗК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові:

ФК 5. Здатність збирати та аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її для теоретичної, виконавської, педагогічної інтерпретації.

ТРИВАЛІСТЬ КУРСУ. Кількість кредитів ЄКТС – 3, курс – перший, семестр – I, загальний обсяг – 90 годин, з них лекційних – 34 години, самостійних – 56 годин.

МЕТОЮ викладання навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень» є формування у студентів навичок постановки наукових задач і їх вирішення на теоретичному і емпіричному рівнях з застосуванням їх у практичній діяльності.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ПРН 7. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 12. Володіти сучасними методами та засобами наукових досліджень у сфері музичного мистецтва, у тому числі, методами роботи з інформацією, методами аналізу даних.

МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНІЙ ПОСЛІДОВНОСТІ. Дисципліна «Методологія наукових досліджень» вивчається на першому курсі (I семестр) та є важливим навчальним компонентом. Для набуття практичного досвіду з предмету необхідні знання з дисциплін «Бакалаврська робота», «Основи наукових досліджень», «Фах/музикознавство». Дисципліна «Методологія наукових досліджень» пов'язана з вивченням наступних дисциплін циклу професійної та практичної підготовки: «Новітні музикознавчі концепції», «Підготовка магістерської (кваліфікаційної) роботи», «Методологія музикознавства».

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ. Дисципліна «Методологія наукових досліджень» реалізується у вигляді лекційних занять та самостійної роботи здобувачів вищої освіти.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ. Інформаційно-узагальнюючий метод, пояснювально-стимулюючий, збирання інформації, метод міжпредметних зв'язків, метод жанрової атрибуції, аналітичний метод.

ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ:

Тема 1. Теоретичні основи науки та наукової діяльності. Наука і наукове мислення.

Тема 2. Концептуальні основи наукового пізнання. Творчість у процесі наукового пізнання.

Тема 3. Методологія наукової творчості. Наукове дослідження в мистецтвознавстві.

Тема 4. Технологія дослідницької роботи.

Тема 5. Методи наукового дослідження. Рівні та методи наукового дослідження в мистецтвознавстві.

Тема 6. Організація науково-дослідної роботи магістрів.

Тема 7. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

Тема 8. Оформлення результатів наукових досліджень та їх впровадження у практику. Наукові публікації.

Тема 9. Кваліфікаційна магістерська робота

ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ. До контрольних заходів відносяться поточний та підсумковий контроль. **Поточний контроль** включає до себе перевірку засвоєння матеріалу вибіркових тем курсу згідно з тематичним планом шляхом виконання самостійних та практичних завдань. **Підсумковий контроль** – **екзамен** наприкінці I семестру – проводиться з метою оцінки результатів навчання в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. Основними формами контролю знань є опитування, перевірка самостійних робіт студентів та їх захист на занятті.

ПОЛІТИКА КУРСУ («Правила гри»). Курс передбачає самостійну роботу та роботу у колективі. Середовище на занятті є творчим, відкритим до конструктивної критики. Усі завдання, передбачені програмою мають бути виконані у встановлений термін. Під час роботи над завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Пропуски занять здобувачами припустимі тільки з поважних причин та підлягають відпрацюванню.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Олексюк, О. М, Тушева, В. В. Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства та музичної педагогіки. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 176 с.
2. Осадчий С. І. Тимошенко Г. С. Мірошніченко М. С., Сорока М. Ю. Методологія наукових досліджень. Кропивницький: ЛА НАУ. 108 с.

3. Староста В.І. *Методологія наукових досліджень: навчально-методичний посібник для самостійної роботи здобувачів освіти*. Вид. 2-е, випр. і доп. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2023. 72 с.

Додаткова

1. Антонюк В. С., Полонський Л. Г., Аверченков В. І., Малахов Ю. А. *Методологія наукових досліджень: навчальний Посібник*. К: НТУУ «КПІ», 2015. 276 с.
2. Дегтярьов А. В. *Основи наукових досліджень: навч. посібник*. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2016. 80 с.
3. Клековкін О. Ю. *Мистецтво: Методологія дослідження: Методичний посібник / Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України*. К.: Фенікс, 2017. 144 с.
4. ДСТУ 8302:2015. *Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання*. К., 2016. (Інформація та документація).
5. Мокін Б. І., Мокін О. Б. *Методологія та організація наукових досліджень: навчальний посібник*. Вінниця: ВНТУ, 2014. 180 с.
6. *Основи методології та організації наукових досліджень: навчальний посібник / За ред. А. Є. Конверського*. К.: Центр учбової літератури, 2010. 352 с.
7. Пилипчук М.І. *Основи наукових досліджень [підруч.]*. К.: Знання, 2007. 270 с.
8. Сотська Г., Шмельова Т. *Словник мистецьких термінів*. Херсон: Видавництво «Стар», 2016. 52 с.
9. Юринець В. Є. *Методологія наукових досліджень: навчальний посібник*. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. 178 с.
10. Ярошенко Т. О. *Електронні журнали в системі інформаційних ресурсів бібліотеки: монографія*. К.: Знання, 2010. 215 с.
11. *History of Art history in Central, Eastern and South-Eastern Europe: Jubilee International Conference celebrating The 200 Anniversary of the First Lecture on the History of Art at Vilna / Vilnius University (14–16 September, 2010)*. Torun', 2012. Vol. 1–300 p., Vol. 2. 286 p.
12. Демківський А.В. *Основи методології наукових досліджень: навч. посібн.* К.: Акад. муніцип.упр., 2012. 276 с.
13. Калашник М., Варакута М., Генкін А. *Музичний тезаурус виконавця: питання та відповіді: навч.-метод. рекомендації для самостійної роботи студентів-аспірантів з дисципліни «Теоретичні основи музикознавства: музичний тезаурус» за спеціальністю 025 Музичне мистецтво*. Харків: Мачулін, 2020. 44 с.
14. Краус Н.М. *Методологія та організація наукових досліджень: навч.-метод. посібн.* / Полтав. нац. техн. ун-т ім. Ю. Кондратюка, каф. екон. теорії та регіон. економіки. Полтава: Оріяна, 2012. 180 с.
15. Назаровець М. *Послуги університетських бібліотек з підтримки наукової комунікації*. Вісник ХДАК. 2018. Вип. 53. С. 96–108.
16. Польська І.І. *Методологічна проблематика в сучасному музикознавстві* *Культура України. Випуск 46*. Харків, ХДАК, 2014. С. 267–274.

17. Рекомендації щодо змісту і структури магістерських дисертацій [уклад. В. П. Головенкін; за загальною ред. акад. Ю. І. Якименка]. К.: ВПК «Політехніка», 2010. 28 с.
18. Юринець В.Є. Методологія наукових досліджень: навч. посібн. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. Львів: ЛНУ, 2011. 179 с.

Інформаційні ресурси

1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського: електронні ресурси. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/node/2116>.
2. Україніка наукова: національна реферативна база. URL: <https://ube.nlu.org.ua/>.
3. Index Copernicus. URL: <http://journals.indexcopernicus.com/>.
4. Scopus: база даних. URL: <https://www.scopus.com/>.
5. Web of Science: база даних. URL: <https://web.archive.org/>.